

Sygn. akt I UK 303/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski (przewodniczący)

SSN Halina Kuryło (sprawozdawca)

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z odwołania S. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 stycznia 2018 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 21 kwietnia 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 28 listopada 2014 r. stwierdził, że S. K. jako osoba sprawująca osobistą opiekę nad dzieckiem nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym od dnia 1 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z dnia 21 maja 2015 r. oddalił odwołanie

ubezpieczonej od powyższej decyzji.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że S. K. prowadziła działalność gospodarczą od dnia 4 kwietnia 2008 r., z dwiema przerwami na sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem na podstawie art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1778 ze zm.; dalej: ustawa systemowa). Pierwsza przerwa miała miejsce od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 28 lutego 2014 r., a druga trwa od dnia 2 września 2014 r. W dniu 31 grudnia 2013 r. wnioskodawczyni złożyła oświadczenie osoby sprawującej osobistą opiekę nad dzieckiem o zamiarze podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym na dziecko urodzone w dniu 26 lipca 2012 r. W odpowiedzi uzyskała informację z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S., że nie spełnia warunków do objęcia ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, bowiem nie zostały opłacone składki na te ubezpieczenia z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w okresie 6 miesięcy poprzedzających sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem. W związku z powyższym wnioskodawczyni została zgłoszona jedynie do ubezpieczenia emerytalnego z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem. Osoby podlegające wyłącznie ubezpieczeniu emerytalnemu nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu, dlatego ZUS nie zgłosił do ubezpieczenia zdrowotnego ani odwołującej się, ani wskazanych w oświadczeniu członków rodziny. Pismem z 7 marca 2014 r. S. K. zawiadomiła Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., że od dnia 1 marca 2014 r. wznowia działalność gospodarczą i zaprzestaje sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem. Z kolei w dniu 1 września 2014 r., tj. po upływie 6 miesięcy prowadzenia działalności, wystąpiła z wnioskiem o objęcie jej ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem od dnia 2 września 2014 r. Na tej podstawie organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

Oceniając stan faktyczny sprawy, Sąd Okręgowy odwołał się do art. 6a ust. 1 i 2 ustawy systemowej, określającego podstawy podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą i sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem. Analizując powyższe przepisy Sąd Okręgowy uznał, że przy ustalaniu okresu podlegania

ubezpieceniom społecznym osoby prowadzącej działalność bierze się pod uwagę zarówno opłacanie składek przez okres 6 miesięcy, jak i nieposiadanie zadłużenia na dzień wskazany w oświadczeniu jako dzień rozpoczęcia sprawowania opieki nad dzieckiem. Tymczasem odwołująca się posiada zadłużenie w opłacaniu składek z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej (czego nie kwestionowała). Ponieważ odwołująca się nie spełnia warunków do objęcia jej wszystkimi ubezpieczeniami określonymi w art. 6a ust. 1 ustawy systemowej, Sąd uznał za zasadne objęcie jej z mocy ustawy jedynie ubezpieczeniem emerytalnym.

Na skutek apelacji odwołującej się, Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 21 kwietnia 2016 r. zmienił zaskarżone orzeczenie oraz poprzedzającą je decyzję organu rentowego i ustalił, że S. K. jako osoba sprawująca osobistą opiekę nad dzieckiem podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym od 1 września 2014 r. oraz zasądził od organu rentowego na rzecz odwołującej się 30 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu wyroku Sąd drugiej instancji stwierdził, że w sprawie nie budzi wątpliwości kwestia zakwalifikowania S. K. do osób sprawujących opiekę nad dzieckiem (w znaczeniu art. 4 pkt 17 ustawy systemowej). Sporne pozostawało ustalenie, czy spełnia ona przesłanki z art. 6a ust. 1 i 2 ustawy systemowej, niezbędne do objęcia jej obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym i rentowym.

W ocenie Sądu drugiej instancji, analizując wynikające z tych przepisów przesłanki, Sąd Okręgowy niesłusznie przyjął, że jednym z warunków niezbędnych do objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi osoby sprawującej osobistą opiekę nad dzieckiem jest nieposiadanie zadłużenia w opłacaniu składek na te ubezpieczenia na dzień wskazany w oświadczeniu jako dzień rozpoczęcia sprawowania opieki nad dzieckiem. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, 6-miesięczny okres, o którym mowa w art. 6a ust. 1 i 2 ustawy systemowej, dotyczy wyłącznie podlegania ubezpieczeniom społecznym z określonego tytułu wskazanego w tych przepisach (w niniejszej sprawie - z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej) i obowiązkowego odprowadzania składek na te ubezpieczenia bezpośrednio przed dniem sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem. Przepis ten nie warunkuje objęcia

obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi od nieposiadania zadłużenia w opłacaniu składek za okres poprzedzający sprawowanie opieki nad dzieckiem. Dokonywanie rozszerzającej wykładni w tym zakresie nie zasługuje na uwzględnienie. Skoro zatem nie jest wymagane, aby osoba ubiegająca się o objęcie obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem nie miała zadłużenia w opłacaniu składek, Sąd drugiej instancji uznał, że S. K. spełniła wszystkie przesłanki do objęcia tymi ubezpieczeniami na podstawie art. 6a ust. 1 i 2 ustawy systemowej. Stwierdził też, że z przedłożonej przez odwołującą się kserokopii oświadczenia osoby sprawującej osobistą opiekę nad dzieckiem o zamiarze podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wniosek o zgłoszenie członków rodziny do ubezpieczenia zdrowotnego wynika, iż apelująca złożyła ten dokument w dniu 1 września 2014 r.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wywiódł organ rentowy, zaskarżając wyrok w całości oraz wnosząc o jego uchylenie i oddalenie apelacji ubezpieczonej oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego: art. 6a ust. 1 i 2 ustawy systemowej, przez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że przepis ten nie uzależnia objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi od nieposiadania zadłużenia w opłacaniu składek za okres poprzedzający sprawowanie opieki nad dzieckiem, a jedynie wskazuje na obowiązek podlegania 6-miesięcznemu okresowi prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej i odprowadzania składek na te ubezpieczenia bezpośrednio przed dniem sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem.

W uzasadnieniu skargi kasacyjnej organ rentowy podkreślił, że powołane przepisy mówią o prowadzeniu działalności gospodarczej przez co najmniej okres 6 miesięcy i opłacaniu przez ten czas składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. W sytuacji, w której dana osoba prowadziła działalność gospodarczą przez jedyne 6 miesięcy, to za ten okres powinna mieć opłacone składki na powyższe ubezpieczenia. Natomiast, gdy prowadziła działalność za dłuższy okres (na przykład 12 miesięcy), to także za ten czas powinna mieć uregulowane składki. Ubezpieczony, który chce skorzystać z dobrodziejstwa art. 6a ustawy systemowej,

powinien mieć zatem opłacone składki na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe za cały okres prowadzenia działalności gospodarczej, nie tylko za okres 6 miesięcy przypadający bezpośrednio przed dniem sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługuje na uwzględnienie.

Inicjując rozważania w niniejszej sprawie godzi się podkreślić, że istotę sporu stanowi kwestia spełnienia przez odwołującą się S.K. przesłanek objęcia jej z mocy ustawy obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, jako osoby sprawującej opiekę nad dzieckiem.

Warto zatem przypomnieć, że zgodnie z art. 4 pkt 17 ustawy systemowej, dla potrzeb ubezpieczeń społecznych za „osobę sprawującą osobistą opiekę nad dzieckiem” uważa się osobę fizyczną sprawującą osobistą opiekę nad dzieckiem własnym lub swojego małżonka albo dzieckiem przysposobionym, przez okres do 3 lat, nie dłużej jednak niż do zakończenia roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 6 rok życia, a w przypadku dziecka, które z powodu stanu zdrowia potwierdzonego orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wymaga osobistej opieki tej osoby, przez okres do 6 lat, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Przepis art. 6a ustawy systemowej, wprowadzony z mocy art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 lipca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 983; dalej jako ustawa nowelizująca), daje możliwość przystąpienia do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych osobom, które z uwagi na sprawowanie opieki nad dzieckiem muszą zaprzestać aktywności zawodowej.

W uzasadnieniu projektu ustawy nowelizującej zauważono, że rozpoczęta w 1999 r. reforma polskiego systemu emerytalno-rentowego wprowadziła nową formułę ustalania wysokości świadczenia emerytalnego, która promuje dłuższe pozostawanie na rynku pracy i późniejsze przechodzenie na emeryturę. Uzależnia ona wysokość świadczenia od wielkości zgromadzonego przez ubezpieczonego kapitału na jego indywidualnym koncie w ZUS oraz średniego dalszego trwania życia w wieku przejścia na emeryturę. Mając na uwadze wysokość przyszłych świadczeń, nie można pominąć znaczenia okresów dezaktywizacji zawodowej

spowodowanej rodzicielstwem. Ustawodawca zauważył ten problem, uznając za właściwe objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi szerszej niż dotychczas grupy osób sprawujących opiekę nad dzieckiem. Zgodnie bowiem z regulacjami obowiązującymi do dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej ustawę systemową, co do zasady tylko pracownik miał prawo do podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w okresie przerwy w wykonywaniu zatrudnienia, w związku ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem. W myśl przepisu art. 186 Kodeksu pracy, pracownik zatrudniony co najmniej 6 miesięcy ma prawo do urlopu wychowawczego w wymiarze do 3 lat w celu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez nie 4 roku życia. Pracownik - dodatkowo - może skorzystać z urlopu wychowawczego w wymiarze do 3 lat, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, jeżeli z powodu stanu zdrowia potwierdzonego orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, dziecko wymaga osobistej opieki pracownika. Urlopu wychowawczego udziela się na wniosek pracownika i może być on wykorzystany najwyżej w 4 częściach. W okresie urlopu wychowawczego pracownik podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (o ile nie ma innego tytułu do podlegania ubezpieczeniom społecznym ani ustalonego prawa do emerytury lub renty), co ma wpływ na wysokość jego późniejszych świadczeń. Składki na te ubezpieczenia finansuje w całości budżet państwa za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Natomiast zarówno osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, jak i zleceniobiorcy nie mogą w obecnym stanie prawnym korzystać z urlopu wychowawczego, gdyż jest to prawo przysługujące jedynie pracownikom, tj. osobom zatrudnionym w ramach stosunku pracy. W przypadku konieczności sprawowania opieki nad dzieckiem, osoba prowadząca działalność gospodarczą może skorzystać z możliwości jej zawieszenia. Od dnia 20 września 2008 r., zgodnie z art. 14a ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 672 ze zm.), przedsiębiorca niezatrudniający pracowników może zawiesić wykonywanie działalności gospodarczej na okres od 30 dni do 24 miesięcy. W okresie zawieszenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z art. 13 ustawy o systemowej, osoba prowadząca działalność gospodarczą nie podlegała jednak

obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. Realizując cele polityki prorodzinnej i kierując się potrzebą zadbania o wysokość przyszłych świadczeń osób wychowujących dzieci, projektodawca uznał za właściwe rozszerzenie kręgu podmiotów, za które budżet państwa opłacałby składki w związku ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem. Składki te, tak jak w przypadku osób przebywających na urloпах wychowawczych, finansować ma w całości budżet państwa za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W przypadku osób, które mają co najmniej półroczny staż ubezpieczeniowy bezpośrednio przed okresem sprawowania opieki nad dzieckiem, projektodawcy ustawy nowelizującej przewidzieli, że budżet państwa będzie finansował składki na ich ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne. Natomiast w przypadku osób dotychczas nieubezpieczonych, bądź których staż ubezpieczeniowy bezpośrednio przed zaistnieniem faktu sprawowania opieki nad dzieckiem jest krótszy niż 6 miesięcy, założono, że budżet państwa będzie finansował składki na ubezpieczenia emerytalne.

W uzasadnieniu projektu ustawy nowelizującej podkreślono, że w odniesieniu do wskazanych w przepisie art. 6a ustawy systemowej grup osób, które mogłyby podlegać ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w związku ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem, przyjęto założenia analogiczne do zawartych w Kodeksie pracy, tj. wymóg posiadania co najmniej 6-miesięcznego stażu ubezpieczeniowego, wiek dziecka do 4 i odpowiednio 18 lat oraz długość urlopu wychowawczego odpowiednio do 3 i 6 lat. Założono, że ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w związku z opieką nad dzieckiem podlegałyby osoby z co najmniej 6-miesięcznym stażem ubezpieczeniowym, które zaprzestałyby w okresie sprawowania opieki prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej lub ją zawiesiły albo zaprzestałyby wykonywania pracy na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo współpracy przy prowadzeniu działalności lub wykonywaniu zlecenia. Za okres ubezpieczenia uznano przy tym okres opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Uprawnienie do objęcia ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi w związku z opieką nad dzieckiem miałyby przysługiwać również osobie

duchownej.

Założenia projektu ustawy nowelizującej znalazły ostateczny wyraz w art. 6a i art. 6b ustawy systemowej.

Zgodnie z art. 6a ust. 1 ustawy systemowej, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są:

- 1/ osobami, które prowadziły pozarolniczą działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy i zaprzestały jej prowadzenia albo zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie art. 14a ust. 1d ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 672 ze zm.);
- 2/ osobami, które prowadziły inną niż określona w przepisach o swobodzie działalności gospodarczej pozarolniczą działalność, o której mowa w art. 8 ust. 6, przez okres co najmniej 6 miesięcy i które zaprzestały jej prowadzenia;
- 3/ zleceniobiorcami, którzy wykonywali pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, przez okres co najmniej 6 miesięcy i którzy zaprzestali jej wykonywania;
- 4/ osobami współpracującymi, o których mowa w art. 8 ust. 11, przez okres co najmniej 6 miesięcy z osobami, o których mowa w pkt 1-3, i które zaprzestały tej współpracy;
- 5/ osobami duchownymi, podlegającymi z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Wspólną dla wszystkich wymienionych w tym przepisie kategorii osób uprawnionych do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi cechą jest sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem, a warunkiem podlegania owym ubezpieczeniom z mocy ustawy - wykonywanie wskazanych w przepisie form działalności zarobkowej przez okres co najmniej 6 miesięcy i zaprzestanie lub zawieszenie tejże działalności. Przepis art. 6a ust. 2 ustawy systemowej doprecyzowuje pierwsze z powyższych kryteriów kwalifikacyjnych (tj. przesłankę prowadzenia wspomnianych rodzajów działalności zarobkowej lub bycia osobą duchowną przez okres co najmniej 6 miesięcy) stanowiąc, że warunek ten uważa się za spełniony, jeżeli osoby, o których mowa w ust. 1, podlegały z tych tytułów nieprzerwanie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym bezpośrednio przed

dnem rozpoczęcia sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem i opłacały składki na te ubezpieczenia. Prowadzenie wymienionych w art. 6a ust. 1 pkt 1-4 rodzajów działalności zarobkowej lub bycie osobą duchowną przez co najmniej półroczny okres, obwarowane zostało zatem dodatkowymi warunkami, a mianowicie z racji tej działalności (bycia osobą duchowną) wnioskodawca powinien podlegać ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w sposób nieprzerwany i to bezpośrednio przed dniem rozpoczęcia sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, a nadto realizować związany z tym obowiązek opłacania składki na te ubezpieczenia. Regulacja art. 6a ust. 1 i 2 ustawy systemowej zrównuje więc warunki podlegania z mocy ustawy ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w okresie sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem osób wymienionych w tym przepisie i pracowników. W przypadku obu tych grup uprawnionych do objęcia ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi konieczne jest legitymowanie się co najmniej 6-miesięcznym stażem ubezpieczeniowym przed rozpoczęciem osobistej opieki nad dzieckiem, rozumianym - w odniesieniu do adresatów art. 6a ust. 1 - jako staż składkowy. I chociaż bardziej transparentną byłaby redakcja przepisu art. 6 ust. 2 ustawy systemowej wyraźnie akcentująca, że każdy z wymienionych w nim dodatkowych warunków odnosi się do 6-miesięcznego okresu prowadzenia działalności zarobkowej, o jakiej mowa w art. 6a ust. 1, to i bez tego ustawowego podkreślenia nie ulega wątpliwości, że zarówno nieprzerwane podleganie ubezpieczeniom przed dniem rozpoczęcia osobistej opieki nad dzieckiem, jak i opłacanie składki na te ubezpieczenia dotyczą tego właśnie okresu, skoro stanowią elementy jego definicji. Jeśli - jak sugeruje skarżący - ten ostatni warunek miałby oznaczać brak po stronie wnioskodawcy jakichkolwiek zadłużeń składkowych (tak z półrocznego okresu sprzed rozpoczęcia opieki nad dzieckiem, jak i innych okresów podlegania ubezpieczeniom społecznym), to nie zostałyby wymieniony w art. 6 ust. 2 (tj. przepisie definiującym półroczny okres, o jakim mowa w art. 6a ust. 1 ustawy systemowej), lecz zamieszczono by go w samym art. 6 ust. 1, jako dodatkowe kryterium do objęcia wskazanych w tym przepisie osób sprawujących osobistą opiekę nad dzieckiem ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi. Przepis art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy systemowej brzmiałby więc następująco: Obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9,

osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami, które prowadziły pozarolniczą działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy i zaprzestały jej prowadzenia albo zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie art. 14a ust. 1d ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2013 r., poz. 672, 675 i 983) oraz nie posiadają jakichkolwiek zaległości w opłacaniu składki na ubezpieczenia społeczne na dzień rozpoczęcia opieki nad dzieckiem (lub inną datę).

Przeciwko prezentowanemu przez skarżącego rozumieniu regulacji art. 6a ust. 1 i 2 ustawy systemowej przemawia zarówno wykładnia językowa (gdyż żaden z powyższych przepisów nie stanowi o warunku braku zadłużenia składkowego osoby sprawującej osobistą opiekę nad dzieckiem i ubiegającej się z tego tytułu o objęcie obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi), jak i wykładnia systemowa (skoro przepis art. 6a ust. 2 zawiera doprecyzowanie jednej z wymienionych w art. 6a ust. 1 przesłanek podlegania wspomnianym ubezpieczeniom i sam nie rozszerza katalogu owych przesłanek) oraz wynikająca z uzasadnienia projektu ustawy nowelizującej wykładnia celowościowa.

Proponowana przez organ rentowy interpretacja art. 6a ust. 1 i 2 ustawy systemowej prowadziłaby do sytuacji, gdy osoba o bardzo krótkim, bo zaledwie 6-miesięcznym stażu składkowym, nabywałaby prawo do objęcia ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z mocy komentowanego przepisu, a prawa takiego zostałyby pozbawione osoby posiadające znacznie dłuższy, wieloletni staż ubezpieczeniowy, ale mające jakąkolwiek, nawet niewielką zaległość składkową, przypadającą na często odległy od owego półrocznego okresu przedział czasu. Zaprzestanie przez te osoby działalności zarobkowej z powodu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem stanowiłoby okazję do wymierzenia im swoistej kary za wszelkie przypadki niedopełnienia w przeszłości obowiązku składkowego. Nie taki był jednak cel wprowadzenia do ustawy systemowej regulacji art. 6a i art. 6b, mającej wspierać rodzicielstwo.

Nie podzielając zarzutów i wniosków kasacyjnych, Sąd Najwyższy orzekł z mocy art. 398¹⁴ k.p.c. o oddaleniu skargi.

r.g.

